

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DSR-IV.059.134.2022.AS

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Tomasz Grodzki

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wystąpienie z dnia 16 grudnia 2022 r. znak: BPS/043-55-2008/22, w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Jana Filipa Libickiego na 55. posiedzeniu Senatu w dniu 15 grudnia 2022 r. dot. kręgu osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, uprzejmie informuję.

Katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego zawiera art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn. zm.), zgodnie z którym, świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ww. katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, oparty na katalogu osób zobowiązanych do alimentacji, nie jest wynikiem swobody ustawodawcy, lecz jest wynikiem realizacji orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2008 roku (sygn. akt P 37/07) i z dnia 22 lipca 2008 r. (sygn. akt P 41/07), w których to orzeczeniach, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że o świadczenie z tytułu rezygnacji z aktywności zawodowej spowodowanej koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, poza rodzicem lub opiekunem faktycznym niepełnosprawnego dziecka (opiekun faktyczny to osoba opiekująca się dzieckiem, która wystąpiła do sądu z wnioskiem o jego przysposobienie), mają prawo ubiegać się także inni członkowie rodziny, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny.

W związku z powyższym, kwestia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego dla osób zobowiązanych do alimentacji względem osoby niepełnosprawnej wymagającej opieki, jest uregulowana zgodnie z ww. orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego.

Tak więc, w obecnym stanie prawnym, świadczenie pielęgnacyjne skierowane jest przede wszystkim do osób zobowiązanych do alimentacji na podstawie k.r.i.o., które są spokrewnione z osobą niepełnosprawną - krewni w linii prostej oraz rodzeństwo – co jest wynikiem realizacji ww. orzeczeń TK. Natomiast osobie deklarującej sprawowanie opieki pozostającej w stosunku powinowactwa z osobą niepełnosprawną (synowa – teściowa), z racji braku obowiązku alimentacji świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje.

MRiPS nie posiada danych na temat liczby opiekunów osób niepełnosprawnych na których nie ciąży obowiązek alimentacyjny względem osoby niepełnosprawnej.

Niezależnie od powyższego, należy zauważyć, że realizacja postulatów zgłaszanych przez środowiska osób niepełnosprawnych dotyczących m.in. wprowadzenia zmian w warunkach przyznawania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych jest kwestią istotną, nie mniej jednak wymaga rozwiązań systemowych.

Istotne jest, że realizacja systemowego wsparcia dla opiekunów niesamodzielnych osób niepełnosprawnych wymaga zmian w systemie orzecznictwa o niepełnosprawności, w oparciu o który możliwe będzie wyodrębnienie spośród osób niepełnosprawnych - osób faktycznie niesamodzielnych, których funkcjonowanie bezwzględnie wymaga pomocy opiekuna uprawnionego do odpowiednich świadczeń opiekuńczych.

Tak więc, ewentualne wprowadzenie zmian zgłaszanych przez środowiska osób niepełnosprawnych w warunkach przyznawania świadczeń opiekuńczych, będzie możliwe do zrealizowania po wcześniejszym uregulowaniu kwestii podstawowej dla kształtu systemu świadczeń opiekuńczych, tj. zreformowaniu systemu orzecznictwa o niepełnosprawności.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny

i Polityki Społecznej

Barbara Socha

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

WYGENEROWANO: 2023-03-10
12:37:55+01:00

WeryfikacjaPodpisu.pl - Usługa zaufania

Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

8222dac4cb559f1c4b97420f62312f16ee8cd66863497c125dca3f191216194d

identyfikator weryfikacji

OŚWIADCZENIE SENATORSKIE JAN FILIP LIBICKI.DOCX.XAdES

md5: a21242e5621027241c1d77bd7a1fbd0

OŚWIADCZENIE SENATORSKIE JAN FILIP LIBICKI.DOCX

md5: 994c12645a2bb7a99a4b7ab5a5638fa0

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Barbara Jadwiga Socha
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2023-01-13 14:44:28+01:00

2023-03-10 12:37:41+01:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na <https://WeryfikacjaPodpisu.pl>.